

Előfizetési ár:

Egész évre . . . . . 8 ft — kr
Félévre . . . . . 4 — —
Negyedévre . . . . . 2 — —

Községeknek, körjegyzőknek, néptanítóknak:

Egész évre 6 ft. — félévre 3 ft

Egyes szám kapható a kiadóhivatalban.

(Lyceumi nyomda-épület.)

PÉCS

POLITIKAI VEGYESTARTALMU HETILAP.

Hirdetéseket

elfogad a kiadóhivatal (lyceumi könyvnyomda), hely mindenkor a legutóbbi árak szerint. Minden beiktatott hirdetés után 30 kr. bélyegdíj fizetendő.

Nyitótérben egy sor 10 kr.

Kéziratok

a szerkesztésébe (lyceumi könyvnyomda) küldendők.

Megjelenik hetenként kétszer. Szerkesztőség és kiadóhivatal: lyceumi könyvnyomda. Kéziratok nem adatnak vissza.

Az olvasóhoz.

A 11-ik évfolyam kezdetén bizalommal fordulok városunk és megyénk nagy közönségéhez, hivatkozva lapom 10 éves pályafutására. E 10 év alatt lapom szakadatlan sorban hozta az alkotásokat, hogy annál sikeresebben küzdhessen a közérdekekért, melyek védelmére ugy a politika, mint a közművelődés és közgazdaság terén minden alkalommal bátran és celtudatosan sikra szállott.

Élenk tudatában azon nagy foladatoknak, melyek egy hivatasának élő és azt legjobban betölteni akaró hírlapra várnak, a letelt 10 év folyamán sajátallat észleltem a nagy közönség egy részéről, hogy a helyi sajtó anyagi támogatására súlyt nem fektet hanem inkább azt magára hagyja, elhanyagolja, róla megfélekedezik.

Ezen közöny nemesak nem okadatott, hanem a legnagyobb mértékben méltánytalan is, mert aki a polgárok jogait, a lakosok érdekeit védi, a visszaleseket felfedi és ostromozza, az érdemnek elismerést szolgáltat, a közélet kívánalmának hangot ad, szóval: aki egyedül a nagyközönség javát hordozza szívében, az bizonyára megérdemli, hogy e nagy közönség minden egyes tagja által töle telhetőleg támogatassék annál is inkább, mert az így megerősödött hírlap annál erősebb és hatalmasabb öre és szószólója lesz a közérdekeknek.

Lapom hetenként kétszer, szerdán és szombaton jelenik meg és pedig díszes kiállítással illusztrált melléklettel. Előfizetési díj: negyedévre 2 ft (körjegyzőknek, tanítóknak 1 ft 50 kr).

Azon reményben, hogy a nagy közönség, méltányolva törekvésemet, lapomtól támogatást nem fogja megtagadni vagyok kiváló tisztelettel

Feiler Mihály laptulajdonos.

Éljen Baross Gábor

Pécs sz. kir. város képviselőjelöltje.

Kardos Kálmán főispán vasárnap d. u. meghozta az örvendetes hírt, hogy Baross Gábor kereskedelemügyi miniszter a pécsi szabadelvű párt jelölését hajlandó elfogadni.

Mint futótűz terjedt el a hír a városban, örömet és meglepődést kelteve a szívekben, mert bár éreztük, hogy Pécs város polgárságának bizalma nem értéktelen semmisség, és tudtuk, hogy annak elnyerése bármely ambíciózas államterfúra nézve csak megtisztelő — mégis bensőjűnkben sokan aggódtak, hogy óhajításunk, miszerint városunk polgársága Baross Gábor zászlója alá tömörüljön és hogy Baross zászlóját nálunk bontsa ki — esetleg hajótörést szenvedhet. Az aggodalom azonban alaptalannak és mult számunkban kifejezett reményünk, hogy Barossot sikerülni fog magunknak megnyernünk igazoltnak bizonyult. És midőn ezt örömmel constatáljuk, lehetetlen a legnagyobb elismeréssel nem adoznunk Kardos Kálmán főispán iránt, kinek fúradhatatlan ügybuzgalomával és szívóságával sikerült a nehézségeket az utból elhárítani és Barossot a pécsi jelöltség elfogadására bírni. Oly eredmény ez, melyet, mint vívmányt kell üdvözölnünk és amely igazi politikai siker és pedig politikai siker nemesak a szabadelvű párt, mely ily módon ellugyott posztóját vissza-

foglalva sorait az ország nagyjainak egyik legnagyobbjával erősíti és díszíti, hanem a városra is, melynek polgársága pártkülönbség nélkül egyesül Baross megválasztására, hogy felretéve a politikai gyűlölködés szivrontó fegyvereit, testvéri kézzel és érzéssel nyujtsák az alkotmányos polgár legszebb és legértékesebb ajándékát, a közbizalmat.

Pécs sz. kir. város polgárságának nagyszámu küldöttei élén tolmácsolta a tegnapi napon Aidinger János polgármester a város bizalmát Baross Gábor iránt. És e bizalomról szólván lehetetlen nem hangsúlyoznunk, hogy e bizalom és kitüntetés nem a nagyhatalmú miniszternek szól, hanem Baross Gábornak, politikai életünk egyik legértékesebb bajnokának, ki erénytelen tevékenységével, célratörő erélyével és lángelméjével nemesak nevével megörökítette a világtörténelemben, teretivel nemesak korszakot alkotott a hazai és a világtörténelemben és forgalom terén, de hazájának is hírnevet, dicsőséget vagyoni gyarapolást szerzett és van hivatva szerezni az eddiginél fokozottabb mértékben.

Ily férfút megnyerni városunknak — ritka szerencse; ily férfút bizalmunkkal fölkeresni és elismerésben részesíteni — állampolgári legszentebb kötelesség; ily férfi által képviseltetni a parlamentben: dicsőség.

A pécsi szabadelvű párt büles és

A „PÉCS” TÁRSASÁGA.

Agépember.

Írta Kéry Gyula.

Egy dőre kőnek fallyas-nyomkeke. Örök rab a föld ólmos műhelyében. Kit meg nem rendít vészhangja verése. A gyári gép hátréla kőgömböt. Neked hába zeng tudár dandája Erdők zugában, zöld mezők ölében. Hába fűdőkűt a callas: S a mélytérlelen ének tengereben. Hába bürk hold- és napsgár, Erészteleen szíved, márként az Éjszak Kőlős jépusztasága megfagyottan. Hever a forraszk körében. S mogorva fellegek borítják . . . — Nem érez az csak éltetőn ha néha Föld-földöveg, de haj' vttasághoz nincs! A titkos lélek rejlett bölcsösége. S a magas Isten szent imádata. Nem vic kúzdalmel elyagmolt agyadban. Mely külföldszölyéket parlagon hever . . .

Oh kor' oh ember elsülyedt világa! Ott kőzönd, ott a zsarnok műhelyekben. A szűke leg hágyadt sugármál. S a mélyely egyik fénytelen zugabol Feléd hang egy sápadt aren rab. Raktársad ez, ki atkos sághujk közt A gép munkáját vézi lamosan. Hogy megkoronéz testemézőt hűvével A kényerrel mélylytel ha mást nem is tesz. Belém egy saró gyermek ajkát . . .

Ha fölzipog a nagyharang, s búgása keresztlángos a műhelyek fölén, Áthasgatva a sötét világot. S misére vagy mátra hívja hirdel. Nagy ütemel . . . a munka megszakad — Minden pihen, csupán te nyugsz amóltan. Híted, szíved amósóld nyug alatt . . . S ez így megy szíve- és érze-világa nélkül. Szóval szemel, márként az állatok: A nagy a szél s a z a b a d s á g harsónája. E sötét atomiál föl nem ruszt. S a míg az Ének végtelen kegyelme. Heud nem földi, de anyós adó mosolytal. Mely lapó bár, de enyh' adó mosolytal. Lelelőit hanglek-drel meztálytal. Vores vörtekesepidálit anyál. Kinokkal megrakott töviskereszted!

S akkor te elsápadt a bszölye agémber. Ki ott csupán egy munkagép valál! Szabad a leszósz, ha ellőpor kegyesen. A lét nagy mozdonyospe — a halál!

Akarat-szabadság, betegségek, hypnotismus.*

(A Pécs-i eredeti társasága)

Járó-kelő theorema az ember! — mint a szellemes de fantasztikus francia böleselő: Taine állítja. Szabad-e az ember, vagy csak illuszió a szabadság ontudata? Valóság-e vagy alanyi és tárgyi köttös tevéleds eredménye?

* Szerzőnek legközelebbi sajtó alá kerülő munkájából.

mint Spencer Herbert evolúció-tana hirdeti. A nagy mindenség gépezetének rugói vagyunk-e, kiket elkerülhetlen kenyszerűség vasláncra köt s mechanizmusa igazgat? — A kosmos erély-készletének állandó egyen-érteke ellenkezik-e az akarat szabadságával? — mint Fouillée és Du-Boys Reymond szeretnek. Determináló ellenállhatatlan nevelésünk, karrierünk, személyes tulajdonságunk, szóval jellemünk? mint vélik Wundt, Pauer, Lechner. . . Van-e szabadság? vagy idom az aranyhegyről, kezeletünk tarka szivarványa. Adin búvos palotája a szent szabadság? E problémák a fatalistikuss vallások és a bölesélet problemája. Az emberiség reg döntött e kérdésben: közmegegyőződése szerint nem problema; ontudatunk eafolthatatlan ös-eredeti ténye. Rabláncok között születel is érezzük, hogy szabadok vagyunk, — mondja a nemetek nagy költője, Schiller. A fatalista muzulman és a determinista böleselő ugy rendezi be életviszonyait, ugy el, mintha szabad akarata volna. És ez szükséges, — mondja egy nagy determinista, Mill Stuart.

A ki ontudata biztos szavara hallgat, egy pillanatil sem kéteelkedik. Ontudata nyilvánvalóvá teszi, hogy determinálva csak boldogsága keresősére van, ez egyes élet-javakra; gazdagságra, dicsőségre, hírnévre, egy látra irására, araja öltárhoz vezetősére

hazafias dolgot cselekedett, midőn zászlajára Baross Gábor nevét írta. Legyünk hívek e zászlóhoz és hangoztassuk, amitől most visszhangozik Pécs városa: Eljen Baross Gábor, Pécs sz. kir. város képviselő-jelöltje

Feiler Mihály.

— **Bukarestből** írják a Pester Correspondenz-nek, hogy Carpa az új ministerium legtehetségesebb tagja, alig hogy némileg körülnevezett egyszer már elfoglalt és most újból elfoglalt hivatalában, rögtön intézkedett, hogy a hármas szövetség tagjai egy napig se maradjanak kettségben az iránt, miszerint Románia kormányruhá megint és határozottan azon irányt követi melyet a hatalmas béke-liga szabott a Continens minden olyan állama részére, mely őszintén kívánja a békés haladást.

Választási mozgalmak.

Képviselő-jelölés Sásdon.

Sásd. 1892. jan. hó 3-iki kelettel írja tudósítónk: Tekintetes Szerkesztő úr! A hegyháti járás színe-jára, körülbelül 5—600 választó ma értekezletre gyűlt össze Sásdon, hogy a küszöbön álló képviselőválasztáshoz alkalmas jelöltet nevezzen. Az értekezletet Gundy Miklós sásdi plébános nyitotta meg, ki az egybegyűlteknak néhány lelkes szóval az összejövétel célját magyarázta meg; majd Polgar József sásdi ügyvéd hosszabb beszédben előadta, hogy dr. Czierer Ákos, a járás jelenlegi képviselője nem relettálynál többé e kerületre, a viszonyokból kifolyólag legeelszerűbbnek taláná, ha ujjolag Siskovics Tamásnak, ki e járást 18 éven át képviselte és ki általában zereketnek és tisztelgetnek orvend, ajánlatának fel a jelöltség. A hallgatóság kitörő örömmel és harsogó éljenekkel járult ez indítványhoz. Eljen Siskovics! hallatszott száz meg száz torokból. Siskovics választóihoz, kiket majdnem valamennyit ismer, igen szívélyes szavakban szólott, kifejtve előttük, miként a jelenlegi politikai constellatiók olyanok, hogy ő mandatumát nem vállalhat, köszönetet mond a kitüntetést bizalomért és kéri az egybegyűlteket, hogy e bizalmat és szeretetet ruházzák át öcsésére, ahispánunk fiára Szily Pongrára. Halljuk Szilyt! kiálta a gyülekezet. Szily nyomban eleget tesz e kívánalomnak, tartalomdus és formailag is szép programmbeszédét elmondván, melyben a szabadelvű párt hívének vallja magát, fejtegeti e párt törekvéseit és céljait oly higgadsággal és

készültséggel, hogy a hallgatókat magával ragadja; a beszéd, mely többször helyesléssel és éljenzéssel találkozott, valóban kis remekmű volt, mit a fiatal jelölttel senki sem várt. A beszéd végével a lelkesedés legmegasabb tetőpontra hágott, a jelölt valamennyi szívet rohamosan megnyerte, az értelmiség gratulált és sietett kezet szorítani a jelölttel. Bors István bakócai lakos, később pedig Vicsze Mihály sásdi bíró, egyszerű földmivések ösztinte szavakkal ígérték a jelöltnek, hogy őt híven és lelkesen támogatni fogják, mit a jelenlevők dörgő éljenekkel fogadtak és helyeslő kiáltásokkal kísérték.

A Szily név e járásban oly kedvelt, hogy Szily Pongrácz megválasztatása bizonyos.

A dárda járásban, amit mult számunkban csak jeleztünk, bekövetkezett Fodor Pál ügyvéd sógóra: dr. Antal Gyula egyetemi tanár javára a jelöltségtől visszalépett. A szabadelvű párt hétfőn tartott értekezletén egyhangulag dr. Antal Gyula jelöltetett, kinek megválasztásával a dárda járás kiköszörülhetné azt a csorbát, mely rajta 5 évvel ezelőtt Szendrei Gézson megválasztásával esett.

A hegyháti járás képviselője: dr. Czierer Ákos nyílt leveleiben számol be (a Pécsi Figyelő hasábjain) választóinak és bucsuzik el tőlök, visszaadva a reája bízott zászlót. Mint értesülünk dr. Czierer Ákos nem lép föl többet a hegyháti járásban, hanem Siklóson, vagy, ami hihetőbb, a pécsi járásban bontja ki az Ugron-párti lobogót.

A többi járásokban a helyzet ez idő szerint változatlan.

A pécsi szabadelvű párt a következő szövegű plakátokat boesátotta ki:

Tisztelt Polgártársak! Baross Gábor kereskedelmi minster hajlandónak nyilatkozott, a pécsi képviselőjelöltség elfogadására. Nem tartjuk szükségese nek bővebben magyarázni, hogy ezen örvendetes esemény városunk jövőjére és felvirágzására mily nagy fontossággal bír. Az egész ország, de az egész művelt világ elismeri, hogy Baross Gábor áldásos alkotásai messze időkre kihatnak és ezen kiváló ferfiút városunkhoz szorosabban fűzni oly eseménynek jelezhetjük, mely városunk történetében arany betűkkel lesz bevésvé. Együttel tudatjuk t. polgártársainkkal, hogy ő Nagyméltósága a város felkerő küldöttségét, e hó 5-én (kedden)

délután 3 órákor fogja fogadni, és egyuttal felkérjük, hogy ezen küldöttséghez partikülönbség nélkül minél számosabban esztüközni sziveskedjenek. A felkerő küldöttség összejövetele kedden d. u. fél 3 órákor Budapesten a Vadászkiút vendéglő kávéházában. Pécssett, 1892. év január 4-én. A pécsi szabadelvűpárt.

Lapunk zártakor kapjuk a következő sürgönyt Budapestről: Baross Gábor miniszterelnök harmada tagú küldöttség tisztelettel. Aidinger János polgármester lelkes főállanó beszédére Baross rendkívül elismerőleg nyilatkozott Pécs városáról, háláját fejezte ki megválasztó bizalmukért. A mandátum megtartására vonatkozólag a következő magát pártja határozatainak. — Mohácos Jagits ellen a szabadelvű párt Dárday Sándort lejtette föl.

H I R E K

Kinevezések A Király Horváth Zoltán pécsi kir. törvényszéki aljegyzőt a pécsi kir. törvényszékhez jegyzővé, továbbá Maurer Frigyes pécsi kir. törvényszéki joggyakornokot a pécsi kir. törvényszékhez aljegyzővé nevezte ki.

Adomány A Pécs baranyai központi takarékpénztár és Biedermann Erzsébet a pécsi nőegylet javára 20—20 fírol adományoztak, mely adományért a pécsi nőegylet köszönetet nyilvánítja.

As újví tisztelegések közül, melyek pénteken városunkban a szokásos mederben lefolytak, meg kell említenünk a pécsi törvényszék tisztelegését Blaskovits István táblai elnöknek. A törvényszék és járásbírószággal tagjai Szikszay János kir. tanácsos vezetése alatt (Sávelel Kálmán elnök ugyanis hosszabb idő óta óta súlyos betegesen fekszik) tisztelegett az elnöknek, ki is Szikszay János kir. tanácsos üdvözölő szavaira igen melegen válaszolt, megköszönve a jó kívánatokat és óhajta, hogy törvényszék tagjai szerezsek őt úgy, mint ahogy ő szereti a pécsi törvényszék tagjait. — Ezután az elnök a tisztelegőkkel barátságos beszélgetésbe eszkeledett, miközben szóba jött a pécsi törvényszék munkatorlódsága is. Az elnök tarthatatlannak nyilvánítá az állapotot és kijelentve, hogy nem a bírák munkakövedven és szorgalmán, hanem a munkorók elégtelenségén fordul meg a dolog, tudatja, hogy az igazságügyministerhez folterjesztést tesz, a pécsi törvényszéknek egy új bírói és jegyzői állás rendezesítésére iránt.

Jótkönyv adomány A pécsi főtiszt. káptalan a várszói r. kath. iskola belső berendezési költségeire 25 fírol adományozott.

zabados törekszik. Fölemeli karját, ha akarja: utolné bár a várostemplomból rövidebb úton a templomra, választhatja megis a ferenciek utjának keresztült menő kerület utat. Akarata ninesen kizakítva az okozatosság huncatlól, indítókai vannak a cselekvésre, sőt értelme által indított okok szerint szokott eljárni. Elhatározása nem önkényes vagy szeszélyes: de indító okai nem hajtják physikai kényszerűséggel a cselekvés rabigájába.

Az akarat nines determináció nélkül: az akarat szabadságára befolyással vannak Isten kegyelme, az értelem motívumai, szokásaink, szenvedélyeink, vérmérsékletünk, sőt megtörtenhetik az is, hogy az akarat nagyon elgyengül és már-már alig áll hatalmában az ellenállás. De a mindennapi tapasztalat és saját jobb érzésünk is sugalja, hogy öntudatos, erős akarrattal legyőzhetjük a szervezeti kényszert is.

Igaz-e, hogy a beteg ember, beteg lélek, beteg cselekedet és az akarat a szervezet származéka? Némely orvosok és természetdudók az akarat betegségeire és a hypnotismus eredményeire hivatkoznak, hogy elloróljék az emberiség és az egyének lelkiismeretének világos szavát, mely azt vallotta az Akademia csarnokaiban, a mit vall a büntető törvénykönyvben ma: a mely a

hottentotta keltél ép oly önértéket tölti el, mint a civilizált európai szívet, hogy az ember szabad és felelős tetteiért.

Ribot, a francia orvosi iskola egyik tekintélye, az akarat szabadsága ellen az akarat betegségeit: az aboulia, paraboulia és az állhatatlan akaratot (volonte de l'inconstance) hozza föl.*

Az abouliaiban szenvedő betegek egy híres orvos meggyőlése szerint nem képesek tényleges elhatározásra. Egy ilyen különben képzett és lelkiismeretes előjáróról írja Esquirol, hogy ép elméje dacára sem akart társaságba menni s bár belátta hibáját, se hogy se akarta dolgait végezni. Mikor kötelességei teljesítésére buzdították, azt felelte: „Nem tudom, hogy el kellene végezni dolgaimat, de mi haszna! nem tudok akarni. Egy melákoros jegyzőről beszéli egy másik orvos, hogy őt napon át mindennap kezébe vette kalapját, hogy sétálni induljon, de azért nem tudott sétálni. Nem tudok akarni — szokta volt mondani Hatodik nap végre nagy nehezen elindult: de alig telett bele öt perc, már liheget és izzadtan érkezett vissza, mintha több kilométernyi utat tett volna meg.

A paraboulia az akaratnak tufeszült

* V. A. Les maladies de la volonte. Paris 1883. Bonniot: L'ame et la physiologie 1890. 335—370. l.

izgalma. Egy melákorosról, ki öngyilkos gondolatokkal foglalkozott, foljegyeztek, hogy éjnek idején agyából folkeik, fivere ajtajához ment és kabálta: „Jöjjetek gyorsan, mert engem az öngyilkosság kísért, nemsokára nem leszek képes ellenállani!”

Az akarat-betegek harmadik faja azok a szerencsétlenek, kik hihetetlen változatossággal a legkieszongóbb oromból a legliszkomorabb szomorúságba, nevetésből sírásba esapnak át. Jellemük változó, mint a kaleidoszkop képei, mondja Syderham: állandó esakís állhatatlan agók**)

Az akarat telhetőségének ezen zavarai azonban könnyen kimagyarázhatók. Az akarat irányítását megelőzi a tárgy ismerete. Az ismeret műszerei az érzékek és képzeltelhetőség. Minthogy az akarat összeköttetésben áll az értelemmel, összeköttetésben kell állnia a képzelettel és az érzékekkel. A képzeltelhetőség pedig az agy- és idegrendszer állapotától függ, természetes tehát, hogy az idegrendszerben és az agyban előforduló zavarok értelmünkre és így akaratunkra befolyással vannak. Az aboulia esetében, mikor az észszerű akarat ugyszólván rabláncban

**) „Leur caractere change comme les vues d'un kaleidoscope, ce qui a pu faire dire avec raison par Sydenham, que ce n'est ni d'un et de plus constant que elles c'est leur inconstance.”

A pécsi kir. tábla ügyforgalmi kimutatása az 1891. évben: Erkezett polgári (beleértve a váltó, kereskedelmi, urbéri és telekkönyvi ügyeket) összesen 5874 drb. Ebből elintéztet nyert 3816 drb. Maradt tehát elintézetlen 2058 drb. Büntető érkezett összesen 2788 drb. Ebből elintéztet nyert 2237 drb. Maradt tehát elintézetlen 551 drb. Polgári és büntető érkezett összesen 8662 drb. Ebből elintéztet nyert 6053 drb. Maradt tehát összesen hátralék 2609.

Táncostély. A pécsi jogakadémia polgárai 1892. január 9-én a „Hattyu-terekben a Jogász-Segélyző-Egylet” javára jogász-táncostélyt rendeznek. Pfeffer Aladár elnök, Bók Béla alelnök, Maléter László titkár, Oberhammer Antal pénztáros, Szerdahelyi László jegyző, Kisaszódy József ellenőr. Angyal Pál, Dulánszky Lajos, Eöry Gyula, Horváth Andor, Horváth Kálmán, Kelemen Imre, Koharits Ferenc, Mirth László, Orbán Márton, Pauer Károly, Reberics Imre, Reich Oszkár, Scheurer Károly, Schlegel Gusztáv, Schultz Ferenc, Simon Rezső, Svastich Nándor, Haró Skerletz Iván, Tabak Lajos, Warga Gyula Weidinger Jenő. Jegyek válthatók a táncostély napján a „Jogász-Segélyző-Egylet” helyiségében (Akadémia épület II. emelet balra, d. e. 9—12 és d. u. 3—5 óráig és este a pénztárnál. Jegyek ára: személyjegy 1 ft 50 kr., családijegy 3 ft, háromnál több személyre 5 ft. Felülfizetések a jótékony célra köszönettel fogadtatnak és hirlapjuk nyugtáztatnak. Kezdete fél 9-kor. Akik meghívót nem kaptak és arra igényt tartanak, forduljanak a rendezőséghez.

Vasuti utasok figyelmébe. A magyar kir. államvasutak igazgatósága 134496. sz. alatt a következő hirdetményt bocsátotta ki: A t. c. utazó közönség figyelmézetik, hogy a cs. és kir. szab. kassa-oderbergi vasut magyar vonalainak állomásaira, vagy ezen vasut vonalain át a m. kir. államvasutak állomásaira való utazásokhoz nagyjából részben a m. kir. államvasutak vonalaira érvényes menetjegyekről szövegükben eltérő, külön menetjegyek érvényesek, minél előbb oly utas, ki megfelelő menetjeggyel nincs ellátva, különösen pedig ha csakis a m. kir. államvasutak vonalain érvényes XIV. vonalszakaszra menetjegy birtokában van, a kassa-oderbergi vasut vonalán jegynélküli utasnak tekintetik. Az utazó közönség tehát saját érdekében figyelmézetik, hogy a kassa-oderbergi vasut magyar

vonalainak állomásaira, valamint ezen a vasuton át a m. kir. államvasutak állomásaira történő utazások alkalmával a helyes menetjegy kiszolgáltatása céljából mindenkor a rendeltetési állomást is megneveze. Budapest, 1891. december hóban. Az igazgatóság.

Főnyeremény. A jótékonyági sorsjegyek 100.000 ftos főnyereményének nyertesétől levelet kaptunk, melyben két lap-társunknak reája vonatkozó téves állításait igazítja helyre. Neve nem „Bojárics, hanem Bujánics Tamás és Csáktornyán született. Nyereményéből jótékonyági célra is már adományozott kisebb-nagyobb összegeket, és pedig: a pécsi ev. ref. templom fölépítésére 150 ftot, a pécsi elemi szegény iskolások fölruházására 200 ftot, a pécsi tüzoltó-egylet pénztára javára 100 ftot, a „Rudolfinum” részére 200 ftot, a pécsi városi szegényeknek személyesen kiosztva 300 ftot, a pécsi pincér-egyletnek egy disz-zászlóra 400 ftot, az országos írók és művészek nyugdíjalapjának javára 100 ftot, végül az országos színész-egyesület nyugdíjalapjának 100 ftot.

A baranyamegyei gazdasági egyesület évi rendes közgyűlését folyó hó 10-én délutáni 3 órakor Baranya megye székházának nagytermében fogja megtartani, amelyre az érdeklődő gazdaközönséget tisztelettel hívja mag. Pécssett 1892. évi január hó 1-ő napján. Az elnökség.

Kimutatás. A pécs-budai külvárosi plebániában, az 1891. évi január hó 1-től egész december hó 31-ig született 180 fiú és 166 leány, összesen 346. Ezek közül az év folytán elhalt összesen: 57. Házasságot kötött 83 pár. Meghalt 182 férfi és 166 nő, összesen 348. Ezek közül 70 éven felül volt 10 férfi és 14 nő és 80 éven felül volt 4 nő.

Fotografiák. Ha k s c h Lajos, a Pécsi Figyelő szerkesztője folkért bennünket annak közlésére, hogy „Fotografiák” című művére még e hó közepéig fogad el előfizetéseket. A könyv e hó végén jelenik meg: ára fulve 1 ft 50 kr. köve 2 ft.

A pécsi iparkamara üléséből. Kamarai titkár előterjeszté a kamarának a jövő évre szóló költségelölirányzat tervezetét, mely szerint a személyes kiadások 2910 ft, a dologiak pedig 3561 ftot, s így az összes kiadások 6471 ftot, vagyis közel 100 fttal kevesebbet tesznek ki, mint a folyó évben. Ezen összeg fedezésére szolgál a kamara kerületében lakó illetékötelezes kereskedők

és iparosoknak a 327,473 ft-ra rugó kereseti adója, mely után mint a kamara fenállása óta úgy a jövő évben is, a kamarai illeték 2 százalékkal lenne kitendő. A közgyűlés ezen költségelölirányzati tervezetet egyhangulag és változatlanul elfogadja s utasítatik az elnökség, hogy azt jóváhagyás végett a magas miniszteriumhoz felterjessze.

Adomány. Girk Alajos örkanonok a polgarmesterhez intézett level kíséretében 100 ftot küldött a köznyomor enyhítésére. E szép tett annál inkább méltó elismerésre, mert Girk ez adományát évenként megújítja.

Öngyilkos pénztáros. Dreher Alajos a pécsvárad m. kir. vallásalapítványi hivatal számtartója és pénztárosa e hó 4-én éjjel egy helybeli szállóban főbe lötte magát és szönyvet halt. Az öngyilkos előzőleg levelet irt a pécsvárad főszolgabíróknak, mely levelében kijelenti öngyilkossági szándékát. A főszolgabíró rögtön Pécsre utazott, hogy az öngyilkosságot megakadályozza, de már későn jött. Drehernél megtalálták a rája bizott pénztárkulcsokat, de eddig még nem tudták megállapítani vajon sikkasztás forog-e fön, vagy nem.

Halálozás. E i z e r Jánosné, szül. Szeifritz Janka meghalt f. hó 1-én életének 49-ik évében. — Z á n k a y Lajos meghalt f. hó 1-én, életének 3-ik évében

A „Nemzeti Sörarsnok” vendéglőse: Radó Adolf megvált az üzletlét és a berletet f. hó 4-én átvette a „Kiss és Weisz” cég, kik mint egy 10 napja a „Sörarsnokban” működő daltársulat igazgatói. Az új berlők több szükséges javítást eszközöltettek az ettermen és a helyiséget esőtörtökön nyitják meg ünnepelesen. Ez alkalomra a daltársulat, melynek előadásai meglehetősen színvonalon állnak és nagy tetszésre találunk, amit a tagok — és pedig egy a férfiak, mint a nők — meg is érdemelnek több új taggal ki fog egészíteni. Az igazgató-társak nemcsak mint komikusok kitűnők, hanem az emberekkel való bánásmódot is értik és miután az a szándékuk, hogy szép étkezéshelyiségekben jutányos árak mellett tisztá, izletes jó konyhat vezessenek és hamisítatlan italokat tartsanak, szóval vendégeket tisztességesen akarják kiszolgálni, valószerű, hogy vállalatuk sikerüljön fog, amit kívánunk is nekik, mert a közönség érdeke is azt kívánja, hogy a központban levő ez egyetlen nagyobb ettermünk jó kezébe jutva egyszer már „virágozzon”, mint hajdan, a régi jó időkben.

nyog, az érzéki tünemény paralyzálja az észszerű akaratot és képzelt s kedvszegő fáradság nehezedik rá ölmösüllyal. A paraboulia esetében analog az eset a közönséges kísértésekkel. Hanyszor kárhoztatja értelmünk a kinalkozó elvet és gyonyort, képeletünk azonban kiszinezti és tündökli fénybe helyezi s akaratunk meghajlik a csábos kísértés előtt? Vagy hat mit művelnek szenvedélyeink? A kettő között az a különbség, hogy míg a kísértések egyes fölmerülő eseteiben akaratunk tetovázó gyongyosága s vagyakozásunk a gyönyör mámorára esetleges, muló s gyakran szórakozás és ima által elhárítható: addig a paraboulia esetében az idegrendszer működése állandóan rendellenes s így az akarat is. A hysterikus tünemények az erzenkység erős mozgalmában lelik magyarázatukat. A hysterikus egyén enjében levő rendellenes funkciók és motívumok szűnellen barancák eredménye az akarat változékonysága...

S vajjon valamely funkció rendellenesége azt bizonyítja, hogy a funkció szerve nem létezik? Mivel az örgöngök és almodók ontudata a szabadságról esalodás, következik-e ebből, hogy mi mindnyajan és mindenkor szükegszerüleg, ellenállhatlan determináció szerint eselökszünk, ha egészségesek és éberek vagyunk? Vagy jogosult a szerencsétlen amerikai nagy költő Poë Edgar kérdése: „Mindem az időben és a térben pusztá álom az álomban?”

A hypnotismus ama sokszor hártatlan befolyásra, melyet közegére gyako-

rol es amaz állandó s mélyreható változtatásokra hivatkozik, melyeket suganás által az erkölcsi képességekre gyakorol. Jól jegyezzük meg azonban, hogy a hypnotizáló nem gyakorol teljes uralmat a medium fölött és a közönséges alvás közben alkalmaztati a sugnyét: éber állapotban elég a belegegyezés. A közönséges alvás folyamata alatt lecsendesednek, elcsitulnak érzékeink és tenyészletünk fölött képzeli tehetségünk virraszt: szűnétel értelmünk működése az okoskodás, eszmelkedés vagy fontolgatás; szűnőrákat tart tehát az akarat szabad működése is. Hasonló történik a mediumban: itt sem lehet szó szabadságról, mivel szűnétel az okoskodás, mérlegelés és fontolgatás. De bizonyítja-e ez, hogy éber, ontudatos állapotban sem létezik szabad akarat. Ha valaki egy örgöngöre rámutatna és azt állítaná, hogy az egész emberiség örgöng?!

Ezenkívül megjegyezhetjük az orvos-tudomány két világhírű tekintélyével, Krullt-Ebing és Bernheimmel, hogy a suggerált eselekedetek kerüljenek barmukor kivételre, mindig hypnotikus állapotban követetnek el. A kitűzött idő letelik, a beteg hypnosiba merül és véghez viszi a mító által sugant eselekedetet. E mellett a mediumok ellenállást fejtenek ki, küzdenek a suggestió ellen, mely kiutalelem a sugant tény természeté és az alvajárási állapotától függ. Vajjon a hypnotizált ember a typusa a szabad embernek?

Vajjon az akarat-szabadságától megfosztott emberben keressük az ember szabadságát, a bokorban a csalogányt, ha elrepült? Es ha igaz is, hogy a hypnotismus képes a neveléshez hasonló változtatásokat eszközölni az egyedeken, változtalt ez a szabad akarat tényét? Megdönti-e a közönséges nevelés a szabad akarat tényét? Ha nem, miért a hyonotikus nevelés?

Az akarat betegségei és a hypnotismus befolyásai sem tüntetik el amaz éles különbséget, mely az embert a természet egész világából elkülönítik: ama tatabogó úrt, mely a szükségképen determinált világmechanismus és az ember szabad világa között létezik, az eszmeero (force idee) sem képes áthidalni.

Thiers mondá: „Az embernek joga van szabadnak lenni, mert pontosan meglylyelt nemes természete arra a törvényre tanít, hogy a gondolkozó lenynek szabadnak kell lennie, mint a leeső alma megtanítá Niot-ont, hogy a nehéz testek egymáshoz vonzódnak.” A szabadság az ember koronája és öröksége. Istennek legkiválóbb adománya, melyről Dante zenge:

„Lo maggior don, che Dio per sua larghezza
Fesse creando, ed alla sua bontate
Fu conformato, la quel che più apprezza
Fu della volontà la libertate.”
Po che le creature intelligenti
E tutte e sole fure e son dotate. Parad. V. 35.

Kozary Gyula.

Lelkész választás. Az elhalt decsi ev. ref. lelkész, Göde Károly helyére, helyettes lelkészül Szabó Gábor budapesti segéd-lelkész küldetett ki.

Hamar követte fiát a sirba. Özv. Göde (Gáborné) szül. Dömötör Lidia, a boldogult Göde Károly decsi lelkész édesanyja, hétfőn reggel influenzába meghalt 70 éves korában.

Öngyilkosság. Hétfőn a délelőtti órákban a mohácsi szőlőhegyen egy nyílt pajta gerendáján egy férfit felakasztva találtak. Az eset a járási löszoligabirónak feljelentésén, ez dr. Serli Sándor járóorvos bízta meg az orvosrendőri vizsgálat eszközésével. E vizsgálat alkalmával a járóorvos megállapította, hogy az illető egyén — ki a nála talált cselédkönyv szerint 1849. évben Alsó-Nyéken született s kinek neve Makay János — önmaga akasztotta fel magát.

Influenza mindenütt. Tolna vármegyében az eddig szórványosan uralkodó orosháti mindnagyonbórt foglalt el. Így különösen Decezen oly dühösen lépett föl, hogy ott minden 3-ik ember influenzában fekszik.

A Vaiszlói Olvasó Egylet m. é. dec. 30-án tartotta rendes tisztújító közgyűlését a tagok meglehetősen részvételével mellet. Sokat a sáros, ködös idő, sokat meg, a retentó arányokban grassszáló influenza tartott otthon. Maga az érdemes elnök, Bátorfi Vaiszlói ref. lelkész sem érzett magában annyi erőt, hogy a közgyűlést megnyissa és vezesse. Levélben kérte föl erre az alelnököt, kijelentvén egyszerűen abbeli megmáshatatlannal elhatározását, hogy az elnöki tisztet semmi szín alatt sem fogadják el. Ilyen lehangoló előjelék közt indult meg a tisztviselő és választmányi tagok választása. Elnöké Fejjes Zsigmond, alelnöké Zarány István, jegyzővé Skultéty Antal, pénztárnokká Engel Mór, könyvtárnokká Malmosi Sámuel; választmányi tagokká Bátorfi István, Hetesy Gyula, Löwenfeld A. Rottenstein Lipót, Schmidt Zs., Szivós Károly, Tórnai Vince választattak. — Az „Olv. Egl.“ m. é. jövedelme 366 frt. kiadása 340 frt. volt, a tagdíjhátralék 160 frt. Különös elismeréssel adózott a közgyűlés Malmosi Sámuel volt pénztárnokának, a ki a múlt évben, a gyakran akadályozott könyvtáros helyett, a könyvtár körében sok és fárasztó munkát önként s a legnagyobb lelkiismeretességgel végzett. Az „Olv. Egl.“ ezen tisztés ősz alakját sok fiatal tag választhatná követendő mintaképeül; Hirlapokra éventént mintegy 70—80 frt. fizetik ki, mely összeg mint a könyvekre fordított évi átalány is abban az arányban fog növekedni, a mint az „Olv. Egl.“ a múlt évben 700 frt-ért vásárolt tekeasztal árát teljesen kifizeti, a tagdíjhátralékokat pedig beszedi.

Öngyilkos ujonc. Kovács N. 52. ezredbeli ujonc e hó 3-án szolgálati fegyverével agyonlőtte magát abbeli bújában, hogy szeretője meghalt. Rövid idő alatt ez már a harmadik öngyilkosság házi cserédkben.

A mohácsi-pecsi vasut üszög-vilányi vonalán, mely 1892. évi január hó 1-én vétett közös használatba, a menetrendben következő főbb változások állnak be. 1012 7711. sz. vegyes vonat indul Pécsről 10 óra 5 perc d. e. érkezik Villányba 11 óra 34 p. d. e. indul Villányból 12 óra 21 p. d. e. érkezik Eszékre 2 óra 30 p. d. u. Az 1008 7703 sz. személy vonat indul Budapestról 1 óra 55 p. d. u. érkezik Pécsre 7 óra 30 p. este indul Pécsről 7 óra 45 p. este érkezik Villányra 8 óra 44 p. este, indul Villányról 8 óra 54 p. este, érkezik Eszékre 10 óra 13 p. éjjel. Az 1004 7701. sz. személyvonat indul Budapestról 9 óra 10 p. este érkezik Pécsre 5 óra 12 p. reggel, indul Pécsről 5 óra 28 p. reggel, érkezik Villányba 6 óra 27 p. reggel, indul Villányról 6 óra 34 p. reggel, érkezik Eszék 7 óra 23 p. reggel. A 7704 1003 sz. személyvonat

indul Eszékéről 8 óra 28 p. este, érkezik Villányra 9 óra 57 p. este, indul Villányról 10 óra 7 p. este, érkezik Pécsre 11 óra 8 p. éjjel, indul Pécsről 11 óra 40 p. éjjel érkezik Budapestre 7 óra 55 p. reggel. A 7702 1006 sz. személyvonat indul Eszékéről 5 óra 41 p. reggel, érkezik Villányra 6 óra 58 p. reggel, indul Villányról 7 óra 8 p. reggel, érkezik Pécsre 8 óra 8 p. reggel, indul Pécsről 8 óra 32 p. reggel, érkezik Budapestre 2 óra 5 p. d. u. A 7712 1011. sz. vegyes vonat indul Eszékéről 1 óra 17 p. d. u. érkezik Villányra 3 óra 50 p. d. u. indul Villányról 4 óra 22 p. d. u. érkezik Pécsre 5 óra 44 p. d. u. A közös használatba vett vonalon alkalmazásban levő áruújszabások folyó évi február hó 1-ig változást nem szenvednek, a midőn a magy. kir. államvasutaknak 1892. évi február hó 1-én életbelépendő új helyi áruújszabásába a közös használatba vett vonal is bevonatni fog. A köteleli díjszabások tekintetében később fog intézkedés tétetni. A személy-podgyász- és katona-díjszabás tekintetében azonban ezen vonalrész már január 1-étől kezdve a m. kir. államvasutak összefüggő egységes vonalának tekintetik, mire névbe külön értesítés tétett közé. Az igazgatóság.

Kormányintézkedés a hazai gyümölcsészet emelésére. Mint ismeretes, Gróf Bethlen András földművelésügyi m. kir. minster már ezen évben is hathatós és sokat ígérő kezdeményezéseket tett a hazai gyümölcsészet és haszonkerteszet emelésére. A külön minsteri biztos kiküldése, állami faiskolák telepítése, a meglévők fejlesztése, csemeték és ojtöveszők olcsó és ingyenes kiosztása, a gyümölcsfeldolgozás és értékesítés javítása, gyümölcsvásár, gyümölcstermelők készleteinek nyilvántartása és a külföldi kereskedők és consulátusokkal való közlése — mind oly intézkedések, melyek ha jótékony befolyásukat azonnal minden irányban nem éreztetik is: de ezek jótékony hatása néhány év múlva nem maradhat ki. Egy további igen fontos kezdeményezése a minsternek a közszégi és városi faiskolák évek óta elhanyagolt ügyének rendezése és azoknak a rendelkezésre álló eszközökhöz mérten való támogatása. Ugyancsak a szakismeretek általánosítására, népszerűsítésére elrendelte a minster a „Gyümölcs-kertész“ című hivatalos közlöny kiadását, melynek egész évi előfizetési ára csak egy forint, ugy hogy azt minden kisebb termelő tarthatja. Ezen közlöny már a folyó évben is 10,000 példányban jelent meg, felkeresett minden közszégi s a tanító, gyümölcstermelők belső gyakorlati tanácsadó-jává lön. A „Gyümölcs-kertész“ Molnár István, az orsz. gyümölcsészeti minsteri biztos általános ismert szakemberünk szerkesztése alatt havonként kétszer jelenik meg egy ivnyi tartalommal s számos ábrával. Hazánk legjobb pomológusai s kertészei dolgoznak bele, s tartalomra névbe a külföld bármely népszerű kertészeti szaklapjával kiállja a versenyt. Hirdetheti benne mindenki eladásra szánt saját csemetéit, magvait s kerti terményeit s viszont, kinek csiraképes magra, csemetékére, szőlővesszők s ojtványokra van szükség, az a legjobb eredeti forrásokkal ugyancsak a lap útján jöhet összeköttetésbe. A „Gyümölcs-kertész“ nem lévén üzleti- és magánvállalat, tiszta jövedelméből a legbuzgóbb faiskolakezelő tanítók fognak jutalmaztatni, továbbá a nagyban termelésre ajánlt gyümölcsfajok termesztéshöz szines rajzai fognak a jövedelemből elkészíttetni és az olvasóknak ingyen kiosztatni. Ajánljuk e hasznos lapot gyümölcstermelőinknek, kiscsajzainknak figyelmebe. Mutatványszámot a kiadóhivatal (Athenaeum társulat, Budapest Ferenciek-tere) készséggel küld megkeresésre.

Felölös szerkesztő s laptulajdonos

FEILER MIHALY.

Az ugynevezett „N E M Z E T I S Ö R Ö D E“ vendéglő üzletébe egy odaváló **alkalmas vendéglős** kerestetik. — Bővebb felvilágosítás **HIRSCHFELD S.** úr sörfőzdéjében adatik. 3836

Tisztán köcsönösségen alapul. — Részvényeser ninesenek.

THE MUTUAL

New-Yorki életbiztosító társaság (alapított 1843) a világ legnagyobb pénzintézete és az életbiztosítás minden nemével foglalkozik.

Összes biztosított alap 1891 január 1-én: **367 1/4 millió forintnál több.**
Biztosítási állomány 1891. január 1-én: **mintegy 1,595 millió forint.**
Fennállása óta a társaság a kötvénytulajdonosoknak

760 millió forintot meghaladó összeget fizetett ki, melyből mintegy **210 millió forint** csupán nyeresőre esik.
Díjtáblázatokkal és bővebb felvilágosításokkal készséggel szolgál a **VEZÉRIGAZGATÓSÁG** Magyarországon és a szomszéd tartományok számára **Budapest, bécsi-utca 5.**

Vendéglő-átvétel.

Alólirottak tisztelettel jelentjük a nagy-érdemű közönségnek, hogy a **„Nemzeti sörcsarnok“** bérletét folyó hó 4-ikén átvettük. Az üzlet ünnepélyes megnyitása **csütörtökön** történik. Minden igyekezetünk oda fog irányulni, hogy e szép és kényelmes helyiségben berendezett vendéglőnk **egy jó és tiszta konyhájával, mint kitűnő italával, pontos kiszolgálással** a n. é. közönség minden jogos igényét kielégítse. Ez alkalommal hátkodunk becses figyelmüket felhívni **„Dalcarnok“-unkra.** Pécsét, 1892. január 4.

Kiss és Weisz igazgatók,
a „Nemzeti sörcsarnok“ bérleti.

Bor-kivonat

Hogy egy szempillantás alatt jeles és egészséges bor legyen előállítható, melyet a valódi, természetes bortól nem lehet megkülönböztetni, ajánlom ezen **jónak bizonyult** különlegességemet. 3812
Ára 2 kigramnak (előg 100 lit. borhoz) 5-50. Használati utasítás ingyen. Jo credenciumért és egészséges gyártmányért kezeskedem.

Borszesz megtakarítás

Érhető előállíthatatlan **erősítő essentem** által pálinkához, ez az italoknak kellemes, csipős ízű ad és csak nálam kapható.
Ára 3 frt 50 kr kilónként (600—1000 liter számára). Használati utasítás ingyen.
E különlegességeken kívül ajánlok mindennemű **essencet, rum, cognac, finom liquorok** gyártásához felülmúlhatatlan kitűnőségben. Használati utasítások díjtalanul mellékelhetnek. **Arjegyzékem**

Karl Phillip Pollak

essenzkülönlegességek gyára Prágában.

Megbízható képviselők kerestetnek.

Pécsi kir. táblai értesítő.

1892. évi január hó 6-án.

Tárgyalásra bejelentett ügyek.

I. Polgári tanács.

Gruber Gusztáv.

III.

1490. Grünwald L. gróf Batthyani E. 210 frt.
2275. Posch A-né Schapringner J. igény.
4263. Bruszt Gy.-né Csapó I. s neje 487 frt.
5156. Vik F.-né Czimbért K. igény.
5509. Balatinác T. Zanthó M. végr.
5528. Dr. Sál B. Horváth J.-né végr.
5532. Gróf Apponyi S. Hilbert M. végr.
5588. Marczl M. Svegal Gy. s t. végr.
5607. Leichter J. s t. Perger B. végr.
5636. Csesznák I. Zerna A. végr.
5649. Fetzner M. Eger I. végr.
5655. Mink J. Spitzer M. végr.
5670. Grünhuth J. Olasz J. végr.
5695. Kincstár. Törő I. végr.
5697. Balogh J. Turony község végr.
5699. Gyarmathy I. Lipsits M. végr.

V.

5272. Gyenis J. Pete S. s t. zárlat.

Tóttössy Béla.

III.

1674. Kundler J. Vas J. 107 frt.
1701. Lencz A. Schiller A. 163 frt.
1961. Özv. Udvardy A.-né Udvardy P. 107 frt.
2026. Tóth S. s t. Hertelendy S.-né 80 frt.
2055. Kis I. ifj. Biró M. 213 frt.
2106. Gyenge I. Pap Péter L. 133 frt.
2153. Holzenbach M. Pitz H. som. visszah.
5322. Dr. Tuboly Gy. Imrei L. s t. 12 frt.
5709. Hoffman I. Grad F. 51 frt.

Zsabokrszky Ferencz.

V.

2445. Ifj. Glokner J. Brautigam I. törlés.
2581. Özv. Wagner K.-né Benkő S. szolgalmi jog.
2585. Schulcz I. Rosenthal L. törlés.
2648. Horváth F. s neje Hoischl S. törlés.

III.

2516. Fuss F. Karász L. végr.
2518. Zalamegye árvtára Zajac A. végr.
2519. Pokrisács J. özv. Szaucz T.-né tkv.
2520. Schonfeld M. özv. Klarits I.-né végr.
2542. Egredner I. s neje Teleki I. végr.
2565. Kapresfy I. s t. Herczföld S. s t. végr.
2589. Kincstár. Kanizsai V. végr.
2629. Özv. Szücs P.-né s t. Kallovits I. végr.
2660. Magócsi R. Magócsi M. s t. tkv.
2661. Özv. Polgár J.-né s t. Csizmadia G. s t. tkv.
2662. Balogh M. Hannel E. tkv.
2663. Horváth J. s neje tkv.
2664. Özv. Fazekas F.-né Fazekas F. tkv.

Tolnai Antal.

III.

2500. Filip J. Vivod I. 134 frt.
2850. Stark L. Blumenschein I. 100 frt.
2891. Matkovits I. Pereked község 295 frt.
3240. Pfeiffer Gy. Tachauer L. 385 frt.
3289. Gyöngyösi A. Rosenfeld R. 71 frt.
4467. Ring S. Kaufman s t. cég igény.
4588. Goitein M. Langhammer I. 60 frt.
4589. Simon M. Langhammer I. 40 frt.
4735. Hofmeiszter A. Münszter I. 132 frt.
5368. Özv. Dömötör S.-né Weigel H. s t. 120 frt.
5303. Strausz S. Breiner M. igazolás.
5526. Pintér M.-né Tamási M. s t. végr.

Dr. Däempfl Sándor.

V.

3569. Simon K. s t. báró Seckendorf O. 200 frt.
4645. Spitzer L. Alt Zs. s t. 100 frt.
4712. Váci I. s neje Molnár I. s t. birtok per.
4932. Vames L. Dozler I. 150 frt.
5041. Bán F.-né Kovács I. végr.
5042. Somogy szab. h. é. vasut Paizs M. 200 frt.

5103. Weinberger Gy. Zsigmond F. 60 frt.
5175. Silberstein S. Varga F. 26 frt.
5189. Silberstein S. Varga F. 150 frt.
5227. Helmsich I. Petz I. birtok per.

II. Polgári tanács.

Kissfaludy Imre.

III.

2569. Szenese-csehi község Goldberger J. ítélet megsem.
3041. Furuglyás J. Kis Tóth P. S. 275 frt.
3294. Borics M. Iniczén P. 200 frt.
3301. Vranovits J. s t. Lisziák M. 111 frt.
3331. Mozsonyi S. Hern S s t. 300 frt.
3371. Balogh L. Neuman J. 140 frt.
3443. Kis I. örököse, Hanal M. semmisségi per.
3467. Kis Végi Zs. Végi J. rendes per.
3653. Bakányi F. özv. Kohn M.-né 61 frt.
3666. Kosztolanovits M. Kosztolanovits J. 240 frt.
5533. Weilen V. Geiger J. végr.

Pilch Antal.

III.

3630. Schauer P. Huber M. 497 frt.
3734. Friedrich N. Goricsán község 445 frt.
3857. özv. Tóth M.-né Tóth J. 150 frt.
4191. Kis Máté J. Döme J. ingatlan.
4469. Szabó J. Frank M. 230 frt.
4749. Rosenberg A. Bozó M. 141 frt.
4965. Tersanszky Ó. s t. délzalai takaréksz. sommás per.
5069. Dunaföldvári alap. urod. Pulai Gy. malom iránt.
5363. Horváth J. Bubicz Zs. fajárandóság.
5370. Kollay R. Salfarics P. s t. 150 frt.
5483. Krimpelhein H. Krimpelhein J. 326 frt.

Graff Károly.

III.

1487. Milics B. Spitzer A. bérlet.
1496. Schneider A. Rehling J. 300 frt.
1498. Jagovic L.-né Spiegel A. s t. 436 frt.
1519. Zimmerman T. Hoffman F. 235 frt.
1548. Szintai J.-né Boricza S. igény.
1549. Zelenkov J. Milakovics M. igény.
304. Lukovics J. Rozner M. 62 frt.
3089. Bisztrovits M. Balogh J. s t. 60 frt.
3093. Szalka J. Sárközi J. 55 frt.
5696. Balha J. Bali J. 152 frt.

Bócz Alajos.

V.

1436. Petrics I. Pető J. ingatlan.
1446. Török Zs. Szántó J. váló.
1467. Bogovics F. Hencz E. váló.
1468. Taubel M. Jung J. váló.
1470. Fuksz J. Kohlman E. váló.
1888. Király K. Héjas J. váló.
3616. Mess J. Pintér M. végr.
5336. Bencze S. Tury P. végr.

III. Büntető tanács.

Pulcz Imre.

V.

801. Vég Bojás J.-né becsületsért.
886. Schacherl I. s t. könnyű tsért.
900. Benczik A. becsületsértés.

III.

799. Friedman G. zártörés.
805. Kovácsics J. rágalmazás.
836. Tamás J. s t. súlyos t. sértés.
842. Győry J.-né s t. magánlak sért.
854. Almási F. súlyos t. sért.
856. Póth J.-né sikkasztás.
1303. Zsaisi I. s t. súlyos t. sért.
2728. Dorn M. könnyű testi sért.

Balogh Károly.

V.

1402. Salfarics M. s t. gyermekölés.
1407. Kovács J. s t. súlyos t. sértés.
1410. Torma M. közokirat hamisítás.

1416. Takács M. s t. szándékos emberölés.
 1437. Lakics S. sikkasztás.
 1442. Gáspár L. s t. súlyos t. sértés.
 1446. Baka S. súlyos t. sért.
 2255. Gyórfi Abel könnyű t. sértés.
 2639. Kovács R. lopás.

Babics Mihály.

V.

1761. Ivin M. halált okozott súlyos t. sért.
 1774. ifj. Termeg J. szánd. emberölés.
 2586. öreg Kalona J. súlyos t. sértés.
 2646. Magyar J. s t. lopás.
 2700. Géczy Pál s neje magánlak sértés.
 2726. Böröndi A. magánokirat hamis.

Elintézett polgári ügyek.

Helybenhagyva:
 2829. Glüök József Fleischmann János és tsai 100 frt.
 1788. Buresa István Kovács Ferencné 63 frt 86 kr.
 1864. Sillay Mari Pécsi takarékpénztár igényper.
 1865. Csonka András Csonka Mária s tsai 298 frt 85 kr.
 1877. Kollár Jaksa és neje Kollár Sztipo s t. 500 frt.
 5576. Turdi József Rob Antal semmisségi per.
 779. Bognár Antalné Vosko Istváné 100 frt.
 999. Lőczy János Horváth István s tsai 129 frt 06 kr.
 Megváltoztatva:
 1789. Zajgár István ifj. Pettendi István s tsai 100 frt.

III.
 2502. Horváth Gy. s t. könnyű t. sértés.
 2655. Jozan M. magánlak sértés.
 Dr. Lukács Adolf.

V.
 2340. Jantay Gy. magánokirat hamisítás.
 2381. Csordás A. szánd. emberölés.
 2510. Hosszu G. s t. magánlak sértés.
 2512. Güncz I. hamis eskü.
 2567. Zulics D. s t. lopás.
 2588. Rukkenstein S. s t. magánlak sértés.
 2604. Kis Kercz J. s t. magánokirat hamisítás.
 2700. Kluger M. szánd. emberölés.

III.

1941. Bokán A-né rágalmazás.
 1960. Hegyessy L. rágalmazás.

3244. Perhocs Katalin Terjik Ferenc 81 frt 87 kr.
 770. Lisziák Mihály s tsa Beriyák Imre s tsai 116 frt 24 kr.
 997. Barga János Kiss István 500 frt.

Részben megváltoztatva.

2828. Hirschfeld Daniel Müller Izrael 109 frt 1 kr.
 2830. Tomin Máthia s tsa Paskulin Mikola 128 frt.
 2969. Liebhauser József Liebhauser Terézia s tsai 181 frt 76 kr.

Megsemmisítve.

2972. özv. Magda Ferencné Magda János s tsa 225 frt.
 5558. Gróf Festetics Jenő Vuk Lénárd és tsai 53 frt 16 kr.

Nyilvános köszönet.

Mindazok, kik felejtethetlen, drága halottunk, Istenben boldogult

idősb Krausz Ignác

elhunyta alkalmából részvétők nyilvánításával bennünket megtiszteltek, különösen pedig a Pécsi Takarékpénztár testülete, fogadják legmeghatottabb köszönetünket.

A gyászoló család.

A nagy Krach!

New-York és London az európai szárazföldet sem kímélték meg s így egy nagy ezüstárúgyár indíttatva érezte magát, hogy egész készletét csekély munkadíjért elajándékozza.

Ennélfogva HIRSCHBERG A. főügynöksége (Bécs II. Rembrandtstrasse 41. és 19.) elad mindenkinek 6 frt 60 kr. fizetése mellett következő tárgyakat u. m.:

- 6 db legfinomabb asztali kés, valódi angol pengével.
- 6 db patent ezüstvilla egy darabból,
- 6 db patent ezüst evőkanál,
- 12 db patent ezüst kávéskanál.
- 2 db ezüst tojástartó.
- 1 db patent ezüst leveskanál.
- 1 db patent ezüst tejmerő.
- 6 db angol Victoria-tálcaalja.
- 2 db hatásos asztali gyertyatartó,
- 1 db tea-szűrő.

1 db legfinomabb ezukorhintő,
 44 db összesen.

Összesen 6 frt 60 krajcárért.

Mindaz elősorolt tárgyak előbb 40 frtnál többbe kerültek s így nem volna szabad senkinek elmulasztani a kedvező alkalmat, hogy e pompás készletet magának megszerezze, mely egyszerűen határozottan újévi és menyegzői ajándéknak alkalmas és minden jobb háztartásba ajánlható.

A patenteszt teljesen fehér érc, mely ezüstszínt évek hosszú során át megtartja.

Annak hiteléül, hogy e hirdetés

nem szédélgesen

alapul, ezennel nyilvánosan kötelezem magamat, hogy mindenkinek, ki az áruval nincs megelégedve akadálytalanul visszaszolgáltatom az összeget.

Szétküldés utánvétel mellett, vagy a pénz előleges beküldése esetén.

Köszönetnyilvánítások betekintés végett rendelkezésre állanak.

LYCEUMI KÖNYVNYOMDA (FEILER MIHÁLY)

KÖNYVKÖTÉSZETE ÉS NYOMTATVÁNYTÁRA PÉCSETT

LYCEUM-UTCA 4. SZ., Ó-POSTAUTCA SARKÁN.

Mindennemű ügyvédi nyomtatványok I iv 1 kr.
Legfinomabb minőségű okmány, miniszter, irodai, fogalmi és levélpapírok.

Ujjonnan berendezett könyvkötészet közönséges és diszkötésre

Izléses halbfranc-chagrín kötések, darabja
 1 frt 20 kr.

Arverési hirdetemény.

A m. kir. vállalatpítványi mágoesi uradalom tulajdonát képező Baranyamegye **Jenő község** határában fekvő 172.1157 kat. hold földbirtoknak **1892. október hó 1-től 15.**, esetleg 18 évre terjedő haszonbérbe adása iránt 1892. évi **január hó 25.** napján d. e. 10 órákor a pécsvárad közalapítványi számtartóság hivatalos helyiségében írásbeli zárt ajánlattal egybekötött nyilvános szóbeli árverés fog tartatni.

Bérleni szándékozók szíveskedjenek az **1340 frt** kikiáltási évi bérnek megfelelő 10%-al feléő bánatpénzzel vagy személyesen megjelenni: vagy a feltételek értelmében szabályszerűen szerkesztett és a kellő bánatpénzzel ellátott zárt írásbeli ajánlataikat 1892. évi január hó 25. napjának pont délelőtti 10 órájáig a pécsvárad számtartói hivatalba benyújtani.

A bérleti feltételek a pécsvárad számtartósági és a mágoesi ispánsági hivatalban a hivatalos órák alatt betekintheők.

Utó, vagy a feltételektől eltérő ajánlatok figyelembe nem vétetnek
Pécsvárad, 1891. december 29.

A pécsvárad kir. közalap. számtartóság.

Sütökemencék bérbeadása.

A szaboles- és cassian-bányatelepi társulati **sütökemencék** 1892. évi **április 1-től** kezdve külön vagy együttesen bérbe adtnak. 3841

Az ajánlatok a szabolesbányatelepi sütökemence bérletére **60 frt**, a cassian-bányatelepi sütökemence bérletére **25 frt** bánatpénzzel ellátva és „sütökemencebérlet” felirással ellátva 1-92. évi **január 15-én** déli 12 óráig adlirott hivatalnál nyújtandók be, a hol a bérleti feltételek is betekintheők.

Pécs 1891. évi december hó 31-én.

Az I. cs. és kir. szab. Dunagőzhajtási társulat bányagazgatósága.

Báli selyemszöveteket méterenkint 55 krtól 9 frt 85 krig (mintegy 300 különböző árnyalat és színben) szállít megrendelt egyes öltönyökre vagy végekben is postabér- és vámmentesen **Henneberg G.** (cs. kir. udvari szállító) **selyemgyára Zürichben** Minták postafordultával küldetnek. Sveicba címzett levelekre 10 kros bélyeg ragasztandó.

A nagy Krach!

New-York és London nem hagyták az európai szárazföldet sem érintetlenül és egy nagy ezüstáru gyár indítatva érezte magát, hogy egész készletét csekély munkadíjért eladják.

Felhalmozásom van ez elhatározás keresztülvitelére.

Ajándékba adok

lelét mindenkinek **legyen gazdag vagy szegény**, a következő tárgyakat csupán **6 frt 60 krért**, és pedig:
6 db legfinomabb asztali kés, valódi angol pengével,
6 db amerikai patent ezüstvilla egy darabból,
6 db amerikai patent ezüst evőkanál,
12 db amerikai patent ezüst kávéskanál,
1 db amerikai patent ezüst tejeskanál,
1 db amerikai patent ezüst tejszemő,
6 db angol Victoria-tálcacsa,
2 db hatásos asztali gyertyatartó,
1 db tea-tészta,
1 db legfinomabb cukorhintő,
42 db öszesen.

Mind ez elősorolt 42 tárgy előbb 40 frtnál többet került és most **6 frt 60 kr** legcsekélyebb ártért kaphatók. Az amerikai patent ezüst egészen fehér érc, mely ezüst színt 25 évig megtartja, miről jótállás adatik. A legjobb bizonyíték arra, hogy e hirdetés

nem szédelgés,

az, hogy ezennel nyilvánosan közlekedem magamat, hogy mindenkinek, kinek az áru nem tetszik, a pénzt minden vonatkozás nélkül visszafizetem. Épen azért senki ne mulassza el a kedvező alkalmat e **disz-garnitúra** beszerzésére.

Széküldés csak utánvétel mellett vagy a pénz előleges beküldése esetén.

Különösen figyelembe ajánlatik az ehhez való **tisztító por**, egy doboz használati utatással 15kr

Perlberg P. bizományi üzlete

az egyesült amerikai patent ezüstáru gyárna

Becs. II. Rembrandtstrasse 33.

Kivonat a köszönő iratokból:

Küldeményt megkaptam és azzal teljesen meg vagyok elég dve: kérek még egyszer ugyanabból: valamint a következőkből is:
Oberdorf, 18. 11. 1-91.

STELZER TERÉZ.

Miután a megrendelt garnitúrával meg vagyok elégedve, megrendelem még egyszer a következőket.
Szt.-Ulrich (Tiro), I. K. 1891.

SANTFALLER ANTAL szobrász

1892. évi január hó **3., 4., 6. és 7-én**, vasárnap, hétfőn, szerdán és csütörtökön este 8 órákor Pécsen a „**Hattyu**” **teremben** csak nagy **nagy előadás** tartatik.
A nagy kiengesztelődési áldozat a Golgothán.
lézus szenvedése és halála.
Előadja ALLESCH EDE igazgató-nak 30 személyből álló társulata.
— Bővebbet a falragaszok. —
Helyérek:
Zárt-szék I. hely 80 kr,
II. hely 60 kr. belépti-díj 40 kr.

14358. sz. tk. 1891.

3826

Arverési hirdetemény.

A pécsi kir. törvényszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy **Stangl R E** végrehajthatónak

Stangl Ede és neje Kriszt Anna végrehajthatást szenvedett elleni 3000 frt tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajthatási ügyében a pécsi kir. törvényszék területen levő Pécs sz. kir. város határában fekvő a pécsi 525. sz. tkjvben felvett (847-848.) hrszsz 573. 574. sz. házakra 810 frt becsárban; a pécsi 3767. sz. tkjvben felvett 3872 hrszsz. fekvőségre 250 frt becsárban az árverést elrendelte s hogy a fentebb megjelölt ingatlanok **az 1892. évi január hó 21-ik napján délelőtti 10 órákor** a pécsi kir. törvényszék arverési szobájában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron adni is eladhatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 810 frtot és 25 frtot közzépben, avagy az 1881. évi 60. t.-ez. 42. §-ban jelzett arfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminisiteri rendelet 8. §-ban kijelölt ovadékképes értékpapírral a kiküldött kezehez letenni, avagy az 1881. évi 60. t.-ez. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át-szolgáltatni.

A pécsi kir. törvényszék mint telekényvi hatóság 1-91. évi októb. hó 12-ik napján.

Lukrits István kir. törvszéki bíró.

TH. WIESE ÉS TÁRSA

betörés ellen biztos **tűzálló**

PÉNZSZEKRENYEK

főraktára Pécsen:

FÜRST LIPÓTNÁL

Kis-tér 3-ik szám.

3600

Fiumei

rizs-fénykeményítő

melynek egy háztartásban sem szabad hiányoznia.

A legjobb, legközélszerűbb fénykeményítő, mely a fehérneműnek **naagszerű fényt és simaságot** kölcsönöz.

Kapható minden fűszerkereskedésben.

3736

Legérdekesebb s legtartósabb értékű ajándékok!

SCHÖNWALD IMRE

ékszerész, órás és látszerész

Főüzlet: Király-utca, a Hattyu-épületben. **Pécssett. Műhely:** Király-utca. Mestries-féle házban.

Van szerencsém a közelgő karácsony-ujév-farsangi időnyre legkedvesebb s maradandó értékű ajándékokul szolgáló következő arany és ezüst **ékszereket, órákat és látszereket** ajánlani, mely tárgyak nálam folyton, ez idő szerint pedig különösen dús választékban raktáron vannak és gyári áron kaphatók.

I. Ékszerek.

Brillians fülbevalók (boutonok) a legdivatosabb foglalatokban 50 fttól 1000 fttig.
Brillians gyűrűk 15 " 800 "
Brillians női gyűrűk igazgyöngy, safir, smaragd és keleti rubinokkal ékítve 15—200 fttig.
Brillians- és gyémántokkal ékített opál-ékszerek, u. m. gyűrűk, fülbevalók, mell- s nyakkendőtlők, karkötők, nyakfűzők s medailonok 6 fttől 800 fttig.
Arany karkötők, legszebb kőékvényvel 10 fttől 250 fttig.
Dohány- és szivarka-szelenczék a legújabb

s elegáns kivitelben. **sétabotok** aranyozott vagy ezüst ezellált homályos vagy oxydált legművészebb kivitelű fogantyúkkal. **ezüst karkötők, joujouk**, stb. stb. 3 fttől 50 fttig.

Velencei arany nyaklánczok zománcozott párisi amulettekkel 6 fttől 150 fttig.

Arany karlánczok 15 " 50 "

Csinos női s uri aranygyűrűk türkisz, korál, Canea, almantin, amethiszt, igazgyöngy s más nemeskövekkel ékítve 5 fttől 50 fttig.

Női s uri arany óralánczok 15—120 fttig

Nagy választék ezüst étszer-készletekben

és pedig: 1) **Valódi 13 próbás fémjelzett ezüstmől valók**, valamint 2) **Alpaca- és china-ezüstmől valók**, mely utóbbiak üzletben a valódi ezüstmől valóktól egészen elkülönített szakosztályt képeznek.

Különös figyelemre méltók ezek közül **az első minőségű berndorfi étszerek, cukor-dobozok, gyertyatartók, tálczák, kenyérkosarak, asztali állványok, virágtartók (jardinière), névjegy-tartók (visitière) s mindennemű templomi felszerelvények** stb. stb. — Mindezek **szabott gyári áron** beszerezhetők.

II. Óra-raktár.

Női arany órák 15 fttől 100 fttig.
Uri arany órák 20 " 300 "
Női ezüst remontoir órák 8 " 25 "

Uri ezüst remontoir órák 12 fttől 28 fttig.
Gyermek-órák valódi ezüst tokban 6 fttől 10 fttig.

Azonkívül dús választék különféle különlegességekben, u. m. **Tula-, oxyd- s gyászórákban**; továbbá a legdivatosabb szabású **szalon-, ebédlő-, hálószoba-, irodai s ébresztő-órákban**.

Mint hogy összes óráim a legjelesebb szerkezetű első rangu gyártmányok s azokat csak alapos szabályozás és kipróbálás után bocsátom áruba, tisztelt vevőimnek **öt évi jótállást** bátran biztosíthatok.

III. Látszerek.

Nagy raktárt tartok orvosi rendelvény szerinti s különböző foglalatú **szemüvegek- és csiptetőkből**, valamint **színházi, tábort s mindennemű távlatra vonatkozó látszóvegekben**, nemkülönben mindennemű **természettani műszerek**, u. m.: **hő-, lég- és szeszmérőkben** stb. stb.

Alkalmi tárgyakat rendelés szerint a legnagyobb pontossággal s jutányosan a legjobb megelégedésre készítik.

Minden szakmáimra vonatkozó kérdésre szívesen s kimerítően válaszlok.

Bármely tárgyakból választék-küldeménynyel — rendelő költségén — vidékre is készségesen szolgállok.

Osszes szakmáimba vágó javításokat a lehető leggyorsabban s jutányosan teljesítek.

Kiváló tisztelettel

Schönwald Imre.

Szabott gyári árok!

Pontos és szolid kiszolgálás! A tárgyak valódiságáért jótállok!

Pontos és szolid kiszolgálás! A tárgyak valódiságáért jótállok!